

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-04

Diarienummer N165-1221/24

Handläggare

Sofia Orrelid, Michael Nagy

Telefon: 031-365 00 00

E-post: sofia.orrelid@socialsydvast.goteborg.se

Svar på remiss: Revidering av Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022-2030

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Sydväst tillstyrker revideringen av Göteborgs Stads elektrifieringsplan med hänvisning till de synpunkter och förslag som redovisas i tjänsteutlåtandet och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till Business Region Göteborg.
2. Socialnämnd Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Business Region Göteborg har fått i uppdrag att revidera Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022–2030 och har sänt förslaget på remiss. Socialnämnd Sydväst har att yttra sig över förslaget på reviderad elektrifieringsplan och dess konsekvenser. I revideringen kompletteras elektrifieringsplanen bland annat med målvärde för år 2030 för Göteborgs Stads lätta fordonspark samt att ett drivningsansvar delegeras ut till utpekade nämnder och styrelser.

För Socialförvaltningen Sydvästs del berörs man främst av det nya målvärdet för andel elektrifierade lätta fordon, som för hela staden sätts till 90 % år 2030. Förvaltningen ser att det finns möjligheter till att kunna bidra till det föreslagna målvärdet, så länge ekonomiska utmaningar och utvecklingen av laddinfrastruktur inte skapar för stora problem. Förvaltningen gör bedömningen att förslaget initialt kommer att leda till ökade kostnader men utifrån ett längre perspektiv även kan leda till minskade utgifter för fordonen i förvaltningens regi.

Socialförvaltningen Sydväst föreslår att nämnden tillstyrker förslag till revidering av Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022–2030. Bedömning görs att det är positivt med ett långsiktigt mål och att ansvarsfördelningen i staden gällande mobilisering och uppföljning förtydligas. För att förvaltningen ska lyckas bidra krävs att stadenövergripande processer fungerar, till exempel att skapa så kostnadseffektiva och smidiga lösningar för utveckling av laddinfrastruktur som möjligt.

Förvaltningen gör även en analys av elektrifieringsplanens påverkan på krisberedskapen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För socialförvaltningen Sydväst bedöms den största ekonomiska påverkan av förslaget till revidering av Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022–2030 utgöras av det nya

målvärdet för stadens lätta fordonsflotta till 2030, som är satt till 90 % helelektriska fordon. Övergången till eldrivna lätta fordon inom socialförvaltningen Sydväst innebär både kortsiktiga och långsiktiga ekonomiska konsekvenser.

På kort sikt kommer initiala investeringskostnader att uppstå i form av anskaffning av elfordon samt installation av laddinfrastruktur. Övergången kan innebära ett behov av omfördelning inom befintliga budgetramar för att säkerställa en smidig övergång utan att det påverkar kärnverksamheten negativt. På längre sikt förväntas omvandlingen till en till största delen elektrifierad fordonsflotta bidra till besparingar genom lägre driftkostnader, minskade service- och underhållsbehov samt en stabilare energiförsörjning. Det är dock viktigt att löpande följa upp och analysera faktiska besparingar för att säkerställa att de förväntade ekonomiska besparingarna realiseras.

Socialförvaltningen Sydväst ser ekonomiska möjligheter i att söka stöd för att delfinansiera elektrifieringsprocessen. Förvaltningen bör proaktivt bevaka dessa möjligheter för att minimera den initiala ekonomiska belastningen som övergången till helelektriska fordon kan medföra. I konsekvensbedömningen av förslaget beskrivs även en ökning av avtalstiden för elfordon som ett sätt att sänka månadskostnaderna, vilket förvaltningen bedömer är positivt.

För staden som helhet ser förvaltningen att förslagen som lyfts i revideringen kommer att ha liknande påverkan som för socialförvaltningen Sydvästs del, det vill säga ökade initiala kostnader med möjliga besparingar på längre sikt. Förvaltningen håller med i Business Region Göteborgs bedömning om att planen möjliggör för långsiktiga ekonomiska mervärden utifrån ett hela staden perspektiv med ökad attraktivitet för investeringar och nya intäktsmöjligheter, till exempel genom laddinfrastruktur.

Bedömning ur ekologisk dimension

Socialförvaltningen Sydväst bedömer att den skärpta Elektrifieringsplanen har betydande positiva effekter på stadens ekologiska fotavtryck. För förvaltningens del blir en ökad andel helelektriska lätta fordon en viktig åtgärd för att minska klimatpåverkan och bidra till Göteborgs Stads mål om 90 % fossilfria transporter till 2030. Genom att minska beroendet av fossila bränslen förväntas denna övergång leda till en reduktion av utsläpp av växthusgaser, kväveoxider och partiklar vilket i sin tur gynnar luftkvaliteten, biologisk mångfald och invånarnas hälsa.

För att säkerställa att den positiva miljöpåverkan blir så stor som möjligt bör laddningen av elfordon ske med el från förnybara källor.

Förvaltningen bedömer att det framöver blir viktigt att följa upp och utvärdera så att den ekologiska nyttan kontra ekonomiska kostnader ligger på rimliga nivåer.

Bedömning ur social dimension

Både elektrifieringen av stadens totala fordonsflotta och socialförvaltningen Sydvästs fordon kan bidra till flera positiva effekter utifrån den sociala dimensionen, både för förvaltningens anställda och stadsområdets medborgare. Biobränslen har över sin livscykeltid en positiv effekt på klimatet, men har samma negativa hälsopåverkande utsläpp vid användning som fossilbaserade bränslen. En övergång till elfordon minskar

dessutom bullerföroreningar och skapar en tystare och mer trivsamt miljö för såväl medarbetare som medborgare. Elektrifieringen kan också ha en positiv inverkan på jämställdhet och mångfald genom att nya fordon kan anpassas bättre till personer med funktionsnedsättning, exempelvis genom tystare motorer och förbättrad tillgänglighet.

För socialförvaltningen Sydväst är det viktigt att säkerställa att övergången till elfordon inte påverkar förvaltningens tillgänglighet och service negativt. Det innebär bland annat att det är avgörande att laddinfrastrukturen utvecklas på ett sätt som inte medför långa driftstopp eller försämrade tillgång till transporter för dem som är beroende av förvaltningens tjänster.

Bedömning utifrån barnrättsperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 19 mars 2023.

Bilagor

Reviderad Göteborgs stads Elektrifieringsplan 2022-2030

Ärendet

Business Region Göteborg har översänt remiss för revidering av Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022–2030 till socialnämnden Sydväst och önskar yttrande över förslag på reviderad elektrifieringsplan och dess konsekvensanalys. Socialnämnd Sydväst ska besvara remissen senast 31 mars 2025.

Beskrivning av ärendet

Business Region Göteborg har fått i uppdrag att revidera Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022–2030. I elektrifieringsplanen beskrivs stadens samlade insatser och ambitioner för omställningen till ett elektrifierat transportsystem. Nuvarande plan antogs av kommunfullmäktige 6 oktober 2022, med tilläggsuppdrag om att ta fram en reviderad version. Syftet med revideringen är att stärka ett antal målvärden utifrån nu gällande plan. Nuvarande Elektrifieringsplan innehåller inget målvärde för år 2030 för Göteborgs Stads lätta fordonspark och revideringstillfället används för att komplettera med detta.

I förslaget till revidering delegeras även ett drivningsansvar ut till utpekade nämnder och styrelser. Dessa ska själva eller i grupp arbeta med att bland annat öka tillgången på laddmöjligheter, utveckla stadens egen fordons- och maskinpark, verka för att öka andelen helt elektriska eller vätgasdrivna fordon i kollektivtrafiken och för transportuppdrag i Göteborgs Stad. Verksamheter med drivningsansvar är Göteborgs Stads Leasing AB, Renova AB, Inköps och upphandlingsförvaltningen, Stadsmiljöförvaltningen, Förvaltnings AB Framtiden, Göteborgs Stads Parkerings AB, Grefab och Business Region Göteborg AB.

För Socialförvaltningen Sydvästs del berörs man främst av det nya målvärdet för andel elektrifierade lätta fordon, som för hela staden sätts till 90 % år 2030. Förvaltningen ser att det finns möjligheter till att kunna bidra till det föreslagna målvärdet, så länge ekonomiska utmaningar och utvecklingen av laddinfrastruktur inte skapar för stora problem. Förvaltningen gör bedömningen att förslaget initialt kommer att leda till ökade kostnader men utifrån ett längre perspektiv även kan leda till minskade utgifter för fordonen i förvaltningens regi.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen Sydväst föreslår att förslaget på revidering av Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022–2030 tillstyrks, med beaktande av de ställningstaganden som beskrivs nedan.

Förvaltningen har genom instruktioner till remissinstanserna ombetts att tydliggöra ställningstaganden genom att svara på åtta frågor. Frågorna är uppdelade i två delar; revidering av målvärden samt drivningsansvar och ansvarsfördelning för måluppfyllnad. Remissinstanserna välkomnas även att komplettera med egna analyser eller bifogade underlag. Socialförvaltningen Sydväst kompletterar med en analys av planens påverkan på krisberedskapen.

Frågor gällande revideringen:

1. *Vilka kostnadsförändringar (t.ex. personella, tekniska m.fl.) bedömer ni att er nämnd/styrelse påverkas av vid en förändring av Elektrifieringsplanens målvärden enligt förslaget? Motivera.*

Socialförvaltningen Sydväst bedömer att det nya målvärdet med 90 % elektrifierade fordon till 2030 inom den lätta fordonsflottan kommer att påverka förvaltningens kostnader. Initialt kommer det att driva på investeringskostnader för fordon och laddinfrastruktur. Arbetet för att uppnå målvärdet kommer att kräva behov av ekonomisk planering för att säkerställa en hållbar övergång samt löpande uppföljning av driftkostnader och besparingspotential. Förvaltningen ser möjliga långsiktiga besparingar genom lägre drift- och underhållskostnader.

2. *Vilka förändringar i resurser (t.ex. organisatoriska, personella, tekniska m.fl.) bedömer ni att er nämnd/styrelse påverkas av för att kunna bidra till uppfyllelse av de förändrade målvärdena? Motivera.*

Övergången till elektrifierad fordonsflotta kräver förändringar på flera plan. Det krävs en ökad intern samverkan för att till exempel säkerställa att laddinfrastruktur finns på plats innan fordonen levereras. Förvaltningens personal behöver ha kompetens kring elfordon och laddplatser samt känna sig trygga med användningen. Det kräver även en förhållandevis snabb utveckling av laddinfrastruktur, vilket är en avgörande faktor för att lyckas med planens intentioner.

3. *Behöver er nämnd/styrelse ett utökat uppdrag för att kunna genomföra aktiviteter för måluppfyllnad? Motivera.*

Förvaltningen ser i dagsläget inte något behov av ett utökat uppdrag, men vill ändå ta höjd för att det eventuellt kan komma att behövas vid senare tillfälle.

4. *Ser ni områden där er nämnds/styrelses verksamheter är beroende av förutsättningar skapade av annan nämnd/styrelse inom staden för att underlätta måluppfyllnad?*

Förvaltningen ser ett starkt beroende av att man på stadenövergripande nivå löser en så smidig hantering av utvecklingen av laddinfrastruktur som möjligt för att lyckas med måluppfyllnad. Mark- och lokalfrågan för att få till elanslutning och få plats med laddningsutrustningen behöver underlättas. Förvaltningen ser även behov av ett utbud av elfordon som möter förvaltningens behov för att bedriva kärnuppdrag, till exempel långa resor med brukare där stopp för laddning inte är ett alternativ. Krisberedskapen för samhällsviktig verksamhet behöver beaktas då elfordon inte kan laddas då det saknas ström i elnätet. För att lösa transport och logistik kommer det att behövas en viss mängd fordon med förbränningsmotorer och krisberedskapssystem för laddning av elfordon.

5. *Vad är er bedömning avseende föreslagen fördelning av drivningsansvar? Motivera.*

Socialförvaltningen Sydväst är positiva till en tydligare ansvarsfördelning och tror att det kommer kunna bidra till bättre måluppfyllelse.

6. *Vad är er bedömning avseende föreslagen omfattning på drivningsansvaret? Motivera.*

Förvaltningen är övervägande positiv till föreslagen omfattning på drivningsansvaret. Förvaltningen påverkas främst av arbetet med elektrifieringen av den lätta fordonsflottan och ser behov av att ordna samverkansmöjligheter som gör att det går att fokusera på respektive förvaltnings förutsättningar, till exempel genom mindre grupperingar utifrån gemensamma eller liknande grundförutsättningar.

7. *Vad är er bedömning avseende föreslagen rapporteringsstruktur och -metod? Motivera.*

Förvaltningen har inget ställningstagande gällande föreslagen rapporteringsstruktur- och metod.

8. *Vilka kostnadsförändringar bedömer ni att er nämnd/styrelse påverkas av vid föreslagen fördelning av drivningsansvar? Motivera.*

Socialförvaltningen Sydväst ser inte att föreslagen fördelning av drivningsansvar kommer att ha någon påverkan utifrån kostnad för förvaltningens del.

Analys av påverkan på krisberedskapen

När kommuner och samhällsviktiga verksamheter börjat använda allt fler elfordon skapar detta ett nytt problem i hur dessa fordon ska laddas om det inte finns någon ström från elnätet. Samhällsviktig verksamhet ska kunna lösa sina åtaganden oavsett störningar och det är därför nödvändigt att dessa verksamheter kan fortsätta arbeta och möjligheten att ladda elektrifierade fordon för transporter finns tillgänglig. För att lösa detta behövs reservkraftsystem för laddning av elfordon eller ett tillräckligt antal fordon med förbränningsmotorer som går snabbt att tanka med bränsle som går att lagra.

Behovet av reservkraftsystem, drivmedelsförsörjning och antalet fordon med förbränningsmotor för samhällsviktig verksamhet behöver ses över.

Beslutet ska skickas till:

Business Region Göteborg

Anna Hedenström

Avdelningschef

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör